

✓

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**
Природничо-географічний факультет
Кафедра біології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

науково-педагогічної роботи

проф. Блажко О. А.

08 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Підготовки бакалавра
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціалізації 15 Природничі науки
Освітня програма: Середня освіта. Природничі науки.

Вінниця – 2024

Робоча програма пропедевтичної практики для студентів ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціалізації 15 (Природничі науки).

Розробники:

Хамська Н. Б. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Баюрко Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Мова навчання українська

«20» серпня 2024 р. 21 с.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри біології

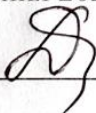
Протокол від «21» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри біології _____ О. О. Ходаніцька

«21» серпня 2024 року

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії природничо-географічного факультету

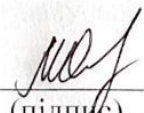
Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

Голова НМК _____ Н. В. Левчук

«27» серпня 2024 року № 1

Погоджено:

Гарант освітньої програми

_____
(підпис)

М.О. Моклюк

«_____» _____ 20____ р.

ВСТУП

Робоча програма пропедевтичної практики студентів СВО бакалавр, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціалізації 15 Природничі науки укладена на основі Закону України «Про освіту» №2145 VIII від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» № 1556 – VII від 01.07.2014 р., Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993р. № 93 (зі змінами), рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти у 2013 році, «Положення про проведення практики студентів вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського», затвердженого наказом № 20 од від 29.01.2021р., навчального плану, освітньо-професійної програми, що передбачають присвоєння кваліфікації вчителя за умови виконання психолого-педагогічної, методичної та практичної складової галузевого стандарту педагогічної освіти.

Характерною рисою пропедевтичної практики є те, що здобувачі знайомляться з колом реальних проблем професійної праці вчителя. Під час практики вони спостерігають уроки за фахом та аналізують їх за дидактичною, виховною метою. У процесі пропедевтичної практики майбутні фахівці мають змогу випробувати себе в ролі вчителя та класного керівника. Вони розробляють і проводять фрагменти власних уроків, виховних заходів, що сприяє формуванню загальнопедагогічної і професійної компетентності.

У програмі запропоновані завдання для самостійної роботи, виконання яких потребує глибоких теоретичних знань та умінь вести спостереження, узагальнювати та систематизовувати зібраний матеріал, застосовувати різноманітні методи та прийоми навчання.

На пропедевтичну практику відводиться 60 годин, 2 кредити ECTS.

Розподіл годин пропедевтичної практики

Таблиця 1

Курс	Семестр	Години		Кількість тижнів	Загальна кількість годин	Форми контролю
		Практична діяльність	Самостійна діяльність			
III	V	14	16	2	30	Поточний контроль
IV	VI	14	16	2	30	Поточний контроль
		28	32	4	60	Залік

I. Мета і завдання навчальної пропедевтичної практики.

1.1. *Метою* пропедевтичної практики є оволодіння основними функціями педагогічної діяльності вчителя природничих наук, фізики, хімії, біології на

репродуктивному та реконструктивному рівнях, становлення і розвиток педагогічної компетентності, формування професійних якостей.

Зазначена мета реалізується у процесі виконання здобувачами комплексних практичних завдань з дидактики, методики виховної роботи, основ педагогічної майстерності.

1.2. Основні завдання пропедевтичної практики:

- навчити студентів аналізувати дидактичні аспекти уроку;
- формувати вміння застосовувати методи навчання на уроці;
- розвивати вміння виявляти, аналізувати й долати власні педагогічні утруднення; навчити студентів спостерігати за реалізацією закономірностей, принципів виховання в урочній та позаурочній діяльності;
- формувати вміння застосовувати методи виховного впливу в освітньому процесі;
- реалізовувати загальноосвітній, розвивальний і виховний потенціал змістового матеріалу уроку;
- вирішувати засобами фахових дисциплін завдання морального, культурного, естетичного та гуманістичного виховання учнів;
- проектувати і створювати необхідні наочні засоби для проведення уроків;
- організовувати позакласні заходи за складеним планом і сценарієм;
- формувати професійну спрямованість майбутнього педагога;
- розвивати педагогічні здібності;
- удосконалювати вміння педагогічної техніки;
- розвивати у студентів здатність до аналізу та самоаналізу власної педагогічної діяльності;
- дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

2. Компетентності та програмні результати пропедевтичної практики

2.1. Компетентності

2.1.1. Загальні:

ЗК 4. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 5. Здатність поважати і цінувати українську національну культуру, різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК 6. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК 7. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК 8. Здатність до пошуку, аналізу і синтезу інформації з використанням різних джерел.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у життєвих і професійних ситуаціях.

ЗК 11. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної

діяльності.

ЗК 12. Здатність працювати самостійно і автономно.

ЗК 14. Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності.

2.1.2. Фахові:

ФК 2. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК 3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування освітнього процесу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їхніх навчальних потреб і можливостей.

ФК 5. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі.

ФК 6. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів, в тому числі з особливими освітніми потребами; використання здоров'язберігаючих технологій під час освітнього процесу.

ФК 7. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК 8. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ФК 9. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі біологічних, хімічних, фізичних наук та методики навчання природничих наук для виконання професійних завдань.

ФК 10. Здатність організовувати різні види і форми навчальної і пізнавальної діяльності учнів з природничих наук, фізики, хімії та біології у закладах загальної середньої освіти.

ФК 11. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу.

ФК 20. Володіння методикою навчання: хімії, біології, фізики, природничих наук, методикою виховної роботи, використанням інформаційних технологій навчання.

ФК 21. Уміння здійснювати інтеграцію змісту, форм і методів навчання хімії, фізики, біології, природничих наук для формування в учнів уявлень про цілісну природничо-наукову картину світу.

2.2. Програмні результати практики:

ПРН 3. Знає психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів у закладах різного типу.

ПРН 4. Знає сучасні теоретичні і практичні основи методики навчання природничих наук, фізики, хімії, біології.

ПРН 10. Знає та розуміє зміст і особливості різних видів позакласної та позашкільної роботи з природничих наук, фізики, хімії, біології, володіє сучасними методами й технологіями їх організації та проведення.

ПРН 14. Вміє оцінювати результати навчання учнів і здійснює їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу.

ПРН 15. Використовує навчально-методичне забезпечення та ефективні методики і педагогічні технології під час управління освітнім процесом з природничих наук, фізики, хімії та біології.

ПРН 16. Вміє оцінювати результати навчання здобувачів освіти і здійснює їх моніторинг на засадах компетентнісного підходу.

ПРН 17. Використовує навчально-методичне забезпечення та ефективні методики і педагогічні технології під час управління освітнім процесом з природничих наук, фізики, хімії та біології.

ПРН 20. Добирає і застосовує методи і форми організації освітнього процесу та сучасні освітні технології навчання для формування в учнів ключових компетентностей, упроваджує їх у практичну діяльність, вміє здійснювати самоаналіз ефективності уроків з природничих наук, фізики, хімії, біології.

ПРН 22. Уміє знаходити і використовувати необхідну інформацію з різних джерел, критично її тлумачити, описувати в усній і письмовій формі та аналізувати результати досліджень у тому числі й з використанням інформаційних технологій.

ПРН 23. Здатний розробити різні типи інтегрованих уроків з використанням конкретних інформаційних технологій їх супроводу.

ПРН 25. Здатний розробити різні типи інтегрованих уроків з використанням конкретних інформаційних технологій їх супроводу.

ПРН 27. Самостійно освоює інформаційні джерела, що висвітлюють сучасні наукові досягнення у сфері освіти, природничих наук, фізики, хімії, біології.

ПРН 28. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, умотивований до здійснення професійної діяльності та подальшого навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 30. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, умотивований до здійснення професійної діяльності та подальшого навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 31. Відповідально управляє діями здобувачів освіти, які спонукають їх до самостійного прийняття рішень, подолання труднощів, проявів поваги до інтелектуальної праці та її результатів.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

РОЗДІЛ 1. НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ

Мета: формування дидактичних умінь майбутнього вчителя природничих наук (біології, хімії, фізики).

Завдання:

1. Навчити студентів аналізувати дидактичні аспекти уроку.
2. Формувати вміння застосовувати методи навчання на уроці.

3. Розвивати вміння виявляти, аналізувати й долати власні педагогічні утруднення.
4. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Види завдань та розподіл годин під час пропедевтичної практики студентів

№	Види завдань	Кількість годин
1.	Спостереження, обговорення уроків за фахом та їх дидактичний аналіз	4 год.
2.	Підготовка і проведення фрагментів уроків із застосуванням окремих методів навчання	5 год.
3.	Аналіз педагогічних проблем, що виникли у процесі проведення фрагменту уроку	2 год.
4.	Протоколи спостережень двох уроків за фахом	2 год.
5.	Психолого-педагогічний аналіз уроку (один)	2 год.
Всього:		15 год.

ЗМІСТ РОБОТИ

1. Ознайомлення студентів із метою, завданнями і програмою пропедевтичної практики.
2. Інструктаж з питань дотримання правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

3. Перегляд уроку.

Таблиця 2

Протокол спостережень за уроком

Діяльність вчителя	Діяльність учнів	Час уроку

III. Домашнє завдання: письмовий аналіз уроку за запропонованою схемою.

Схема аналізу уроку:

1. Дата, клас, предмет, учитель, який урок за розкладом.
Мета відвідування.
2. Тема уроку, мета (дидактична, виховна, практична).
3. Обладнання уроку.
4. Тип і структура уроку. Педагогічне керівництво уроком і динамікою кожного його етапу.
5. Оптимальність конструювання змісту навчального матеріалу: обсяг та інформаційна насиченість, співвідношення абстрактного і конкретного, наявність фактів і аргументації, що вимагають міцного засвоєння, кількість нових понять, їхнє доведення до свідомості учнів, виділення головного, істотного і варіативності його представлення, виділення проблемного чи дискусійного матеріалу, блочність і концентричність його розташування. Науковість уроку, зв'язок з життям, з місцевим матеріалом. Послідовність і доступність викладу навчального матеріалу. Політехнічний і профорієнтаційний характер матеріалу. Міжпредметні і внутріпредметні зв'язки.
6. Реалізація принципів навчання: зв'язку з життям, проблемності в навчанні, доступності і посиленості в навчанні, диференційованого підходу, систематичності і системності, науковості.
7. Оптимальність використання методів навчання: словесних - розповіді, пояснення, бесіди, стислого ділового викладу, робота з книгою, наочних ілюстрацій, таблиць, плакатів, демонстрацій, практичних вправ, лабораторних робіт, пояснювально-ілюстративних, проблемно-пошукових, евристичних, дослідницьких, індуктивних, дедуктивних, продуктивних, самостійної роботи.
8. Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроці (наявність проблемних ситуацій, пізнавальних задач). Види і місце самостійної роботи учнів на різних етапах уроку, робота вчителя щодо управління розумовою діяльністю учнів.
9. Оптимальність вибору форм навчальної діяльності учнів (фронтальна, групова, парна, індивідуальна робота).
10. Методика перевірки і оцінки знань учнів, її ефективність.
11. Домашні завдання: обсяг, доступність, міра складності, інструкція. Коли і як задавалось домашнє завдання?
12. Індивідуалізація навчання на уроці. Види роботи з сильними учнями і з тими, кому навчання дається важко. Наявність дидактичних матеріалів, їх

використання на уроці.

13. Інші сторони уроку: оснащення уроку, чистота, порядок у класі, готовність учнів до уроку, доцільність використання наочних посібників, ТЗН. Чи точно по дзвоніку почався і закінчився урок?

14. Висновки і пропозиції. Загальна оцінка ефективності уроку. Позитивні і негативні сторони уроку.

Критерії оцінювання аналізу уроку:

1. Повнота психолого-педагогічного аналізу дидактичного аспекту уроку.
2. Здатність здобувача до аналізу, синтезу, оцінки реалізації дидактичного потенціалу уроку.
3. Уміння здобувача узагальнювати, робити висновки та рекомендації щодо підвищення дидактичних можливостей уроку.
4. Чіткість та послідовність викладу змісту аналізу уроку. Орфографічна та стилістична грамотність.

МікрОВикладання.

Завдання для мікрОВикладання – підготувати фрагмент уроку:

- з використанням методу проблемного викладу;
- з використанням частково – пошукового методу;
- з використанням пояснювально – ілюстративного методу;
- з використанням дидактичної гри;
- з використанням методу демонстрації або ілюстрації;
- з використанням евристичної бесіди;
- з використанням опорного конспекту;
- який ілюструє реалізацію принципу зв'язку теорії з практикою.

Критерії оцінювання фрагменту уроку:

- науковість;
- володіння фактичним матеріалом;
- забезпечення контакту з аудиторією;
- дотримання регламенту;
- врахування вікових особливостей учнів;
- мовленнєва культура.

РОЗДІЛ 2. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ

Мета пропедевтичної практики: формування у студентів педагогічних умінь та навичок організації та проведення виховної роботи з учнями.

Завдання:

1. Навчити студентів спостерігати за реалізацією закономірностей, принципів виховання в урочній та позаурочній діяльності.
2. Розвивати вміння аналізувати виховний процес в урочній та позаурочній діяльності;

3. Формувати вміння застосовувати методи виховного впливу у навчально-виховному процесі.

Види завдань та розподіл годин під час пропедевтичної практики студентів

№	Види завдань	Кількість годин
1.	Спостереження, обговорення уроків (відеозаписів) та їх аналіз з позицій реалізації виховної мети	4 год.
2.	Моделювання та проведення фрагментів виховних заходів із застосуванням різних методів виховання	5 год.
3.	Спостереження, обговорення педагогічних відеоситуацій з метою аналізу складових виховного процесу	2 год.
4.	Протоколи спостережень двох уроків за фахом (виховний аспект)	2 год.
5.	Психолого-педагогічний аналіз уроку (один), (виховний аспект)	2 год.
Всього:		15 год.

ЗМІСТ РОБОТИ

I. Ознайомлення студентів із метою, завданнями і програмою пропедевтичної практики.

II. Перегляд і аналіз уроку за фахом (виховний аспект).

Таблиця 3

Протокол спостереження

	Дії вчителя	Дії учнів

1. Домашнє завдання: підготувати письмовий аналіз уроку (його виховного аспекту) за схемою.

Схема психолого-педагогічного аналізу виховного аспекту уроку:

1. Використання виховних можливостей змісту уроку.
2. Реалізація принципів виховання на уроці.
3. Ставлення учнів до навчання (сумлінне, байдуже, негативне).
4. Забезпечення реалізації напрямів виховання (морального, естетичного, розумового, національного, трудового).
5. Реалізація виховних можливостей методів і прийомів навчання.
6. Використання методів, прийомів виховного впливу на учнів.
7. Використання виховних можливостей оцінки навчальної діяльності.
8. Вплив особистості вчителя на виховання учнів.
9. Характер педагогічного спілкування на уроці.
10. Загальна оцінка виховного ефекту уроку та рекомендації вчителю щодо вдосконалення виховної роботи на уроці.

Критерії оцінювання аналізу уроку:

1. Повнота психолого-педагогічного аналізу виховного аспекту уроку.
2. Здатність здобувача до аналізу, синтезу, оцінки реалізації виховного потенціалу уроку.
3. Уміння здобувача узагальнювати, робити висновки та рекомендації щодо підвищення виховних можливостей уроку.
4. Чіткість та послідовність викладу змісту аналізу уроку. Орфографічна та стилістична грамотність.

Аналіз педагогічних ситуацій (на основі перегляду відеофрагментів на педагогічну тематику)

Питання для обговорення:

1. Взаємини класного керівника з вихованцями.
2. Характеристика стосунків у класному колективі.
3. Стил ь взаємин класного керівника з «важкими» учнями.
4. Дотримання класним керівником принципів виховання,
5. Психолого-педагогічна характеристика учня.
6. Методи впливу класного керівника на учнів.

Домашнє завдання – підготувати педагогічне есе, в якому проаналізувати:

1. Стил ь взаємин класного керівника з учнями.
2. Які принципи виховання порушені.
3. Визначити типи важковиховуваних учнів та назвати їх характеристики.
4. З'ясувати ефективні методи виховного впливу.
5. Визначити основні педагогічні прорахунки класного керівника.

Критерії оцінювання педагогічного есе:

1. Повнота аналізу.
2. Рівень розуміння студентом основних педагогічних понять.
3. Чіткість та послідовність викладу думок. Орфографічна та стилістична грамотність.

РОЗДІЛ 3. ВИХОВНА РОБОТА КЛАСНОГО КЕРІВНИКА

Мета пропедевтичної практики: формування в студентів умінь та навичок організації та проведення виховної роботи класного керівника.

Завдання:

1. Удосконалювати вміння застосовувати методи та прийоми виховного впливу в позаурочній діяльності.
2. Розвивати у студентів здатність до рефлексії.

Види завдань та розподіл годин під час пропедевтичної практики студентів

№	Види завдань	Кількість годин
1.	Спостереження, обговорення виховних заходів	4 год.

2.	Моделювання і проведення фрагментів виховних заходів із застосуванням різних методів, прийомів виховної діяльності класного керівника.	5 год.
3.	Аналіз індивідуальних особливостей учнів та особливостей виховної роботи класного керівника на основі перегляду відео фрагментів педагогічної тематики.	2 год.
4.	Психолого-педагогічна характеристика учня.	2 год.
5.	Конспект фрагменту виховного заходу.	2 год.
Всього:		15 год.

ЗМІСТ РОБОТИ

1. Перегляд фрагментів фільму з метою написання характеристики на одного з учнів.

Схема написання характеристики на учня:

I. Загальні відомості про учня.

Прізвище, ім'я, по батькові. Вік. Умови життя в сім'ї, ставлення до дитини в сім'ї. З'ясування тих сторін сімейного виховання і побуту, які пояснюють особливості поведінки учня. Найважливіші фактори біографії учня, які вплинули на його розвиток.

II. Стосунки з класом і ставлення до школи.

1. Становище в класі (чи користується повагою, авторитетом, чим це зумовлюється?).

2. Ставлення до однокласників (поважає їх, байдужий, не поважає, чи дорожить думкою класу, з ким дружить і на чому ґрунтується дружба, чи бувають конфлікти з однокласниками, в чому їх причина).

3. Чи задоволений своїм становищем у класі і яке становище хотів би зайняти?

4. Ставлення до вчителів (чи є контакт, поважає їх?).

III. Навчальна діяльність

1. Успішність (переважаючі оцінки, чи однаково встигає з різних предметів). Рівень знань.

2. Начитаність.

3. Розвиток мовлення: її образність, емоційність, запас слів, уміння виразити свою думку письмово і усно).

4. Зацікавленість до занять і ставлення до навчання (чи з цікавістю вчиться, до яких предметів проявляє схильність, як ставиться до оцінки, схвалення, до порад учителів і батьків; основний мотив навчальної діяльності).

5. Здатність до навчання:

5.1. Особливості уваги (розвиток довільної уваги, її зосередженість, розподіл).

5.2. Осмисленість сприйняття навчального матеріалу, швидкість осмислення матеріалу.

5.3. Рівень і характер розвитку довільної і осмисленої пам'яті (заучує осмислено чи механічно, чи володіє прийомами довільного запам'ятовування,

яка швидкість і міцність запам'ятовування, а також легкість відтворення, індивідуальні особливості пам'яті).

5.4. Розвиток мислення (чи легко відрізняє суттєві і другорядні ознаки предметів і явищ; який рівень засвоєння загальних і абстрактних понять; чи уміє робити порівняння, узагальнювати, робити самостійні висновки; чи швидко знаходить шляхи розв'язку).

5.5. Розвиток уяви (багатство відтворюючої і творчої уяви в різних видах діяльності в т. ч. навчальної).

6. Старанність у навчальній роботі.

7. Вміння вчитися (дотримання режиму дня, організованість: чи може самостійно працювати над книгою, заучувати матеріал, контролювати себе, складати плани, конспекти тощо).

IV. Праця

1. Ставлення до праці (поважає чи ставиться зневажливо, зацікавлений у загальній користі своєї роботи, чи любить працювати і що саме приваблює учня: процес роботи, зроблена річ чи оволодіння певними навиками).

2. Організованість і дисциплінованість у праці.

3. Чи є звичка до тривалих трудових зусиль?

V. Особливості самосвідомості

1. Особливості «Я - образу» (адекватність, суперечливість)

2. Самооцінка (висока, низька, завищена, занижена)

3. Рівень домагань у різних сферах життєдіяльності: навчанні, спілкуванні, спорті, інші види діяльності (високий, низький, адекватний, неадекватний).

4. Особливості почуття своєї неповторності.

VI. Спрямованість

1. Інтереси (перерахувати все, чим цікавиться учень, відзначити характерні інтереси з погляду їхньої глибини й активності; якщо учень не просто проявляє цікавість до якої-небудь галузі знань і діяльності, а й серйозно нею займається; детально вияснити чи любить читати і що читає: художню, науково-популярну чи переважно розважальну літературу).

2. Переконавання, мрії, ідеали особистості. Чи спостерігається домінування тих чи інших мотивів у його поведінці?

3. Чи є особливі здібності до певної діяльності (музики, малювання, артистичної тощо), і в чому вони проявляються?

VII. Дисциплінованість

1. Загальна характеристика поведінки (веде себе спокійно, стримано чи проявляє зайву непосидючість).

2. Виконання шкільного режиму (дотримується режиму, порушує спеціально чи з необачності; не встигає вкласти в відведений час та ін.).

3. Виконання вимог дорослих (охоче чи з примусу, чи часто відмовляється виконувати їх і які саме). Визначити найбільш типові порушення дисципліни.

VIII. Особливості характеру і темпераменту

1. Яскраво виражені позитивні і негативні риси характеру.
 - 1.1. Риси спрямованості особистості (у ставленні до людей, навчання, праці, до самого себе): чуйність, доброта, колективізм, егоїзм, черствість, добросовісність, зазнайство, скромність і та ін.
 - 1.2. Вольові риси характеру (наполегливість, самостійність, впертість, легка навіюваність і т.д.).
2. Переважаючий настрій (веселий, сумний, пригнічений), його стійкість.
3. Тип темпераменту.

ІХ. Загальні психолого-педагогічні висновки

1. Основні позитивні якості й недоліки особистості учня, що формуються. Визначити рівень його розумового розвитку (низький, середній, високий) і морального виховання. Причини (внутрішні і зовнішні) тих недоліків, що є (умови сімейного виховання, хвороби, відсутність певних здібностей, навичок роботи і тощо).
2. Визначити важливі психолого-педагогічні завдання, що стоять перед учителем, шляхи подальшої виховної роботи з учнем.

Критерії оцінювання написання характеристики учня:

1. Дотримання структури написання характеристики учня .
2. Повнота висвітлення особистості учня на основі аналізу фактів спостереження.
3. Наявність рекомендацій, щодо подальшої виховної роботи з учнем.
4. Орфографічна та стилістична грамотність.

Критерії оцінювання фрагменту виховного заходу:

1. Уміння створити належну психологічну атмосферу в аудиторії.
2. Володіння змістом виступу.
3. Переконливість викладу.
3. Відповідність прийомів виховного впливу змісту теми.
4. Емоційність викладу
6. Оригінальність.
7. Культура мовлення.
8. Уміння викликати інтерес до теми розповіді.

РОЗДІЛ 4. ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Мета пропедевтичної практики: формування у студентів основ педагогічної майстерності.

Завдання:

1. Формування професійної спрямованості майбутнього педагога.
2. Удосконалення умінь педагогічної техніки.
3. Розвиток педагогічних здібностей.

Види завдань та розподіл годин під час пропедевтичної практики студентів

№	Види завдань	Кількість годин
1.	Спостереження, обговорення уроків за фахом (аспект: педагогічна майстерність учителя)	4 год.
2.	Спостереження та педагогічний аналіз фрагментів публічних виступів майстрів усного слова, педагогів.	5 год.
3.	Виступ здобувача перед аудиторією на довільно обрану тему.	2 год.
4.	Аналіз педагогічних проблем, що виникли під час виступу перед аудиторією	2 год.
5.	Текст публічного виступу	2 год.
Всього:		15 год.

ЗМІСТ РОБОТИ

1. Перегляд і аналіз відеофрагментів публічних виступів майстрів усного слова, педагогів.

Завдання здобувачам: ознайомтесь із фрагментами публічних виступів майстрів усного слова і проаналізуйте їх за схемою:

1. Оцініть зміст виступу. Чи викликає він інтерес слухачів? Чим саме?
2. Які ораторські вміння допомагають підтримувати інтерес і увагу слухачів?
3. Оцініть зовнішню техніку лектора. Що саме вас приваблює в ній?
4. Оцініть майстерність усного мовлення лектора (звукову чіткість, інтонаційну виразність, емоційність, образність).
5. Які прийоми застосовує оратор для активізації уваги слухачів.
6. Оцініть побудову виступу, його композиційну оформленість. В чому їх значення?
7. Чи є зміст виступу переконливим? Що саме сприяє його переконливості?
8. Чи є у вас зауваження до продемонстрованого публічного виступу в плані його удосконалення? Які саме?

Домашнє завдання: підготувати публічний виступ до 7 хвилин, з метою формування основ педагогічної майстерності

2. Моделювання та проведення здобувачами фрагментів виховних заходів.

Завдання: підготувати за однією із запропонованих тем публічний виступ (до 7 хвилин), з яким виступити перед аудиторією.

Критерії оцінювання публічного виступу здобувача:

1. Зовнішня техніка учасника виступу.
2. Емоційний контакт з аудиторією.
3. Культура мовлення.

4. Внутрішня техніка учасника виступу.
5. Вільне володіння змістом.

3. МікрОВикладання.

Демонстрація власних моделей педагогічно доцільної самопрезентації на початковому етапі педагогічної практики

Один з варіантів: притча, зміст якої передає моє професійне або особистісне кредо.

Аналіз та самоаналіз за такими критеріями:

- змістовність;
- вміння зацікавити учнів та забезпечити взаємний контакт;
- прояв індивідуальності педагога;
- контакт з аудиторією;
- зовнішня техніка педагога;
- внутрішня техніка;
- техніка та культура мовлення;
- впевненість.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Пашенко М.І. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. К.: Видавничий центр ЦУЛ 2019, 228 с.
2. Педагогіка: Навчальний посібник. В. М. Галузяк, М. І.Сметанський, В.І. Шахов. Вінниця, 2019.
3. Каплінський В.В. 100 складних ситуацій на уроках та поза уроками. Шукаємо рішення: Навчально-методичний посібник для майбутніх вчителів. Вінниця, 2017. 108 с.
4. Методичні рекомендації з організації та проведення пропедевтичної практики для ЗВО бакалавра. Розроб. Хамська Н.Б. Вінниця 2019. 150 с.
5. Столяренко О. В. Теорія і методика виховання: методологічний аспект. Вінниця, 2022. 315 с.
6. Холковська І.Л. Методика виховної роботи. Практикум. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2015. 251 с.
7. Холковська І.Л. Організація діяльності класного керівника. Курс лекцій. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2017. 195 с.

Додаткова:

1. Беляєва О. М. Педагогічні здібності: витоки і сучасний стан дослідження у психологопедагогічній літературі. Імідж сучасного педагога. 2017. № 7. С. 23–27.
2. Галузяк В.М. Формування у майбутніх учителів індивідуального стилю педагогічного спілкування. Педагогічний супровід особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя: монографія / Акімова О.В., Галузяк В.М. [та ін.]. Вінниця: Твори, 2019. С. 19-53.
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої

https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shola_compressed.pdf.

4. Каплінський В. В., Асаулюк І.О., Пінаєва О. Ю. Етика викладача закладу вищої освіти та формування морально-етичних норм поведінки студентів: навчально-методичний посібник для самостійної роботи магістрів. Вінниця: ТОВ «Твори», 2021. 112 с.

5. Критичне мислення: освіта, творчість, цінності: монографія / За заг. ред. В.Г. Кременя. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017.

6. Теоретико-методичні засади формування загальнопедагогічної компетентності сучасного вчителя в контексті становлення європейського простору вищої освіти : колективна монографія / Акімова О.В., Галузяк В.М. [та ін.] Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 388 с.

7. Шулигіна Р. Педагогіка: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.: Університетська книга, 2017. 144 с.

4. БАЗИ ПРАКТИКИ

Базою навчальної пропедевтичної практики є навчальна база педагогічного університету, заклади загальної середньої освіти, гімназії, ліцеї м. Вінниці.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Під час пропедевтичної практики керівник постійно знаходиться зі здобувачами, організовує їх роботу, допомагає у ході виконання окремих завдань, веде контроль за роботою студентів. Керівник практики зобов'язаний перед її початком ознайомити студентів з основними положеннями програми пропедевтичної практики; здійснювати контроль за її виконанням здобувачами, організувати своєчасний захист звітів з практики.

Обов'язком здобувача-практиканта є сумлінне виконання програми пропедевтичної практики, спрямованої на закріплення набутих теоретичних знань, ознайомлення з правилами техніки безпеки, виконання розпоряджень та вказівок керівника практики, систематичне ведення щоденника пропедевтичної практики.

Важливим моментом пропедевтичної (навчальної) практики є своєчасна, проведена на належному рівні підготовка студентів з техніки безпеки та охорони праці, інструктаж з яких вже в перший день практики здійснюють керівники пропедевтичної практики від кафедр (біології та педагогіки, професійної освіти і управління освітніми закладами) з урахуванням конкретних умов її проведення.

Здобувачам наголошують на необхідності суворого виконання ними прийнятих на базі практики правил охорони праці та безпеки життєдіяльності, а також на обов'язковому проходженні інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці).

Загальні вимоги до керівника пропедевтичної практики

1. Ознайомлювати студентів з програмою і завданнями практики.
2. Надавати здобувачам методичну допомогу у підготовці та виконанні завдань практики.
3. Здійснювати обговорення уроків, відеоуроків, відеофрагментів на педагогічну тематику.
4. Аналізувати фрагменти уроків і виховних заходів, проведених здобувачами.
5. Вести контроль за роботою студентів у період практики.
6. Аналізувати звітну документацію та обговорювати її зі здобувачами.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки пропедевтичної практики проводяться протягом наступного після практики робочого тижня поточного навчального року. Керівники практики подають відомості про підсумки практики керівнику практики від вузу.

Оцінка з пропедевтичної практики визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів, якості виконаної роботи, рівня знань та рівня захисту здобувача за шкалою ECTS, яка характеризує успішність здобувача.

На підсумковій конференції, яка може проводиться не пізніше наступного тижня, студенти доповідають про результати наукових досліджень, про результати власних досягнень, висловлюють свої зауваження, піднімають виявлені проблеми, висловлюють свої побажання.

Результати підсумкового контролю заносяться у відомість обліку успішності та залікову книжку.

Звітна документація з пропедевтичної практики здобувача ступеня вищої освіти бакалавра

Розділ 1. (V семестр)

1. Протоколи спостережень двох уроків за фахом.
2. Психолого-педагогічний аналіз 1 уроку.
3. Проведення фрагменту уроку із застосуванням різних методів навчання.

Розділ 2. (V семестр)

1. Протокол спостереження за діяльністю вчителя та учнів на уроці. Психолого-педагогічний аналіз виховного аспекту уроку.

2. Проведення фрагменту виховного заходу із застосуванням різних методів виховання.

3. Написання психолого-педагогічної характеристики на учня (на основі перегляду художнього фільму шкільної тематики).

Розділ 3. (VII семестр)

1. Написання психолого-педагогічної характеристики на учня (на основі перегляду художнього фільму педагогічної тематики).

2. Проведення фрагментів виховних заходів, їх конспекти, презентації.

Розділ 4. (VII семестр)

1. Протоколи спостережень двох уроків за фахом (аспект: педагогічна майстерність)
2. Психолого-педагогічний аналіз уроку (аспект: педагогічна майстерність)
3. Виступ здобувача перед аудиторією з демонстрацією елементів педагогічної майстерності. (Текст педагогічно доцільної самопрезентації на початковому етапі педагогічної практики).

7. КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

По завершенні кожного змістового модуля робота здобувача оцінюється у такий спосіб: розділ 1 – максимальна кількість балів – 25 (навчальна діяльність вчителя); розділ 2 – 25 балів (виховна діяльність вчителя); розділ 3 – 25 балів (виховна робота класного керівника); розділ 4 – 25 балів – основи професійної діяльності майбутнього вчителя.

Підсумки роботи студентів на кожному з етапів пропедевтичної практики фіксуються у відомостях.

У сьомому семестрі проводиться залік за результатами чотирьох розділів. Відповідає за проведення заліку керівник пропедевтичної практики від кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами.

Розподіл рейтингових балів за розділами та критерії оцінювання видів діяльності

Таблиця 4

№ н/п	Види діяльності	Кількість балів	Критерії оцінювання
Розділ 1. Навчальна діяльність учителя			
1.	Письмове завдання (спостереження, обговорення відеозаписів уроків за фахом та їх дидактичний аналіз.	7	Повнота психолого-педагогічного аналізу дидактичного аспекту уроку. Здатність здобувача до аналізу, синтезу, оцінки реалізації дидактичного потенціалу уроку. Уміння здобувача узагальнювати, робити висновки та рекомендації щодо підвищення дидактичних можливостей уроку. Чіткість та послідовність викладу змісту аналізу уроку. Орфографічна та стилістична грамотність.
2.	Мікровикладання (підготовка і проведення фрагментів уроків із застосуванням окремих	13	науковість; володіння фактичним матеріалом; забезпечення контакту з аудиторією; дотримання регламенту; врахування вікових

	методів навчання).		особливостей учнів; мовленнєва культура.
3.	Звітна документація	5	Протоколи спостережень двох уроків за фахом. Психолого-педагогічний аналіз 1 уроку. Проведення фрагменту уроку із застосуванням різних методів навчання.
Всього		25	
Розділ 2. Виховна діяльність учителя.			
4.	Письмове завдання (спостереження, обговорення уроків (відеозаписів) та їх аналіз з позицій реалізації виховної мети)	5	Повнота психолого-педагогічного аналізу виховного аспекту уроку. Здатність здобувача до аналізу, синтезу, оцінки реалізації виховного потенціалу уроку. Уміння здобувача узагальнювати, робити висновки та рекомендації щодо підвищення виховних можливостей уроку. Чіткість та послідовність викладу змісту аналізу уроку. Орфографічна та стилістична грамотність.
5.	Практичне завдання (моделювання та проведення фрагментів виховних заходів із застосуванням різних методів виховання)	10	змістовність; творчий підхід; володіння змістом; відповідність вибраних методів, прийомів виховного впливу змісту; переконливість; стимулювання інтересу в аудиторії; емоційність викладу; мовлення; атмосфера в аудиторії; врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів; вплив особистості майбутнього вчителя на аудиторію (педагогічні здібності, які були виявлені, дотримання педагогічного такту, вплив емоційного стану на аудиторію; рекомендації, побажання.
6.	Письмове завдання (спостереження, обговорення педагогічних відеоситуацій з метою аналізу складових	5	Повнота аналізу. Рівень розуміння студентом основних педагогічних понять. Чіткість та послідовність викладу думок. Орфографічна та

	виховного процесу)		стилістична грамотність.
7	Звітна документація	5	Протоколи (два) спостереження за діяльністю вчителя та учнів на уроці. Психолого-педагогічний аналіз виховного аспекту уроку. Проведення фрагменту виховного заходу із застосуванням різних методів виховання. Два аналізи відеоуроків або відвіданих уроків з природничого циклу (5 – 9 кл.). Два плани-конспекти уроків з природничого циклу (5 – 9 кл.).
Всього		25	
Розділ 3. Виховна робота класного керівника			
8	Письмове завдання (написання психолого-педагогічної характеристики на учня (на основі перегляду художнього фільму педагогічної тематики))	10	Дотримання структури написання характеристики учня. Повнота висвітлення особистості учня на основі аналізу фактів спостереження. Наявність рекомендацій, щодо подальшої виховної роботи з учнем. Орфографічна та стилістична грамотність.
9	Практичне завдання (проведення фрагментів виховних заходів)	10	Уміння створити належну психологічну атмосферу в аудиторії. Володіння змістом виступу. Переконливість викладу. Відповідність прийомів виховного впливу змісту теми. Емоційність викладу. Оригінальність. Культура мовлення. Уміння викликати інтерес до теми розповіді.
10.	Звітна документація	5	Написання психолого-педагогічної характеристики на учня (на основі перегляду художнього фільму педагогічної тематики). Проведення фрагментів виховних заходів.
Всього		25	
Розділ 4. Основи професійної діяльності майбутнього вчителя			

11.	Письмове завдання (психолого-педагогічний аналіз з точки зору педагогічної майстерності)	10	Вміння оцінювати зміст виступу, зовнішню техніку лектора, майстерність усного мовлення, побудову виступу, його композиційну оформленість. Здатність визначати ораторські вміння, які допомагають підтримувати інтерес і увагу слухачів.
12.	Практичне завдання (виступ перед аудиторією (класом) з демонстрацією елементів педагогічної техніки)	10	Зовнішня техніка учасника виступу. Емоційний контакт з аудиторією. Культура мовлення. Внутрішня техніка учасника виступу. Вільне володіння змістом.
15.	Звітна документація	5	Психолого-педагогічний аналіз стратегій поведінки вчителя в ситуації першої зустрічі з класом. Виступ перед аудиторією (класом) з демонстрацією елементів педагогічної техніки.
Всього		25	
Р А З О М		100	

Шкала оцінювання: 100-балова, розширена, ЄКТС

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
90-100	A	Відмінно
80-89	B	Дуже добре
75-79	C	Добре
60-74	D	Задовільно
50-59	E	Достатньо
35-49	FX	Незадовільно
1-34	F	Неприйнятно

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь здобувачів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями

Оцінка за шкалами ECTS	Критерії оцінювання	Рівень досягнень
------------------------	---------------------	------------------

стобалою, розширеною		здобувача
А 90-100 балів ВІДМІННО	Студент протягом п'ятого та шостого семестрів виконав завдання практики. Знання й уміння у здобувача виявляються яскраво, стійко; рівень їх сформованості свідчить про творчий характер його діяльності, виконані ним завдання і їх розв'язання вирізняються оригінальністю. У процесі спостереження, обговорення дидактичного, виховного аспектів відвіданих уроків за фахом, студент виявив високий рівень самостійності, безпомилкове виконання дій, здатність до перенесення умінь на інші види діяльності, легкість у її виконанні; виявив творчість під час аналізу, оцінювання та реалізації дидактичного, виховного потенціалу уроку; узагальненні, проведенні висновків та рекомендацій щодо підвищення дидактичних та виховних можливостей уроку. Чітко, послідовно та грамотно викладав зміст аналізу уроку. Під час проведення фрагменту уроку із застосуванням окремих методів навчання відмінно володів фактичним матеріалом, зумів забезпечити контакт з аудиторією, враховував вікові особливості учнів, виявляв мовленнєву культуру. Студент змістовно підготував та провів фрагмент виховного заходу із творчим застосуванням різних виховних методів, проявляючи творчі здібності, уміння відбирати та застосовувати оптимальні прийоми виховного впливу, створювати належну психологічну атмосферу в аудиторії, правильно побудував логіку виступу, переконливо його виклав, продемонстрував належний рівень сформованості емоційної культури. У процесі написання психолого-педагогічної характеристики на учня виявив діагностичні, прогностичні уміння: провів повний та всебічний аналіз спостереження за рівнем вихованості учня та сформулював рекомендації щодо подальшої виховної роботи з ним. Виявив творчість у розробці та оформленні сценарію виховного заходу. Під час проведення психолого-педагогічного аналізу стратегій поведінки вчителя в ситуації першої зустрічі з класом, виявив творчий рівень умінь оцінювати зміст виступу, зовнішню техніку лектора, майстерність усного мовлення, побудову виступу, його композиційне оформлення, визначати ораторські вміння, які допомагають підтримувати інтерес і увагу слухачів. Під час виступу перед аудиторією (класом) з демонстрацією елементів педагогічної техніки, вільно володів інформацією, демонстрував сформованість зовнішньої та внутрішньої техніки, культуру мовлення, вмів налагодити емоційний контакт з аудиторією. Для практичної діяльності характерні високий	ВИСОКИЙ

	рівень самостійності, безпомилкове виконання дій, здатність до перенесення умінь на інші види діяльності, легкість у її виконанні. У здобувача спостерігається стійка позитивна мотивація до процесу оволодіння професійними вміннями. Ситуації, які потребують рецензування, аргументації, аналізу не викликають труднощів. Здатність до адекватної самооцінки яскраво виражена. Студент своєчасно та в повному обсязі здав звітну документацію	
В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Студент упродовж п'ятого, сьомого семестрів виконав завдання на всіх етапах практики. Мотивація позитивна до процесу оволодіння професійними знаннями і вміннями. Рівень їх сформованості свідчить про продуктивний характер діяльності. У процесі спостереження, обговорення дидактичного, виховного аспектів відвіданих уроків за фахом, студент виявив належний рівень самостійності, безпомилкове виконання дій; здатність до перенесення умінь на інші види діяльності носить епізодичний характер, легкість у її виконанні; виявив самостійність під час аналізу, оцінювання та реалізації дидактичного, виховного потенціалу уроку; узагальненні, проведенні висновків та рекомендацій щодо підвищення дидактичних та виховних можливостей уроку. Чітко, послідовно та грамотно викладав зміст аналізу уроку. Під час проведення фрагменту уроку із застосуванням окремих методів навчання, добре володів фактичним матеріалом, зумів забезпечити контакт з аудиторією, враховував вікові особливості учнів, виявляв мовленнєву культуру. Студент змістовно підготував та провів фрагмент виховного заходу із застосуванням різних виховних методів, проявляючи відповідні здібності, вміння відбирати та застосовувати оптимальні методи, прийоми виховного впливу, створювати належну психологічну атмосферу в аудиторії, правильно побудував логіку виступу, переконливо його виклав, продемонстрував належний рівень сформованості емоційної культури. У процесі написання психолого-педагогічної характеристики на учня виявив діагностичні, прогностичні вміння: провів повний аналіз спостереження за рівнем вихованості учня та сформулював рекомендації щодо подальшої виховної роботи з ним. Виявив сумлінність у розробці та оформленні сценарію виховного заходу згідно з запропонованою схемою. Під час проведення психолого-педагогічного аналізу стратегій поведінки вчителя в ситуації першої	ВИСОКИЙ

	зустрічі з класом виявив продуктивний рівень умінь оцінювати зміст виступу, зовнішню техніку лектора, майстерність усного мовлення, побудову виступу, його композиційне оформлення, визначати ораторські вміння, які допомагають підтримувати інтерес і увагу слухачів. Під час виступу перед аудиторією (класом) з демонстрацією елементів педагогічної техніки вільно володів інформацією, демонстрував сформованість зовнішньої та внутрішньої техніки, культуру мовлення, налагоджував емоційний контакт зі слухачами. Студент самостійно вибирав алгоритм дій у різних ситуаціях. Ситуації, які потребують рецензування, аргументації, аналізу, викликають незначні труднощі. Здатність до адекватної самооцінки яскраво виражена.	
С 75-79 балів ДОБРЕ	Студент упродовж п'ятого, сьомого семестрів виконав завдання в повному обсязі. Мотивація позитивна, проте нестійка. Рівень сформованості професійних знань і умінь свідчить про конструктивний характер діяльності здобувача, виявляється в оволодінні психолого-педагогічними знаннями щодо способів виконання дій. Студент не завжди самостійно вибирає алгоритм дій у різних ситуаціях. Він виконує завдання і розв'язує їх, проте ці розв'язання ще наближені до зразків, які дає викладач. Припускається незначної кількості помилок, виконуючи деякі дії за допомогою викладача, наставника. Ситуації, які вимагають рецензування, аргументації, аналізу, переважно не викликають труднощів, виявляється здатність до адекватної самооцінки власних дій. У процесі спостереження, обговорення відвіданих уроків за фахом, їх дидактичного, виховного аспектів студент виявив старання виконанням дій; здатність до перенесення умінь на інші види діяльності носить епізодичний характер; виявив старанність під час аналізу, оцінювання та реалізації дидактичного, виховного потенціалу уроку; узагальненні, проведенні висновків та рекомендацій щодо підвищення дидактичних та виховних можливостей уроку. Чітко, послідовно та грамотно викладав зміст аналізу уроку. Під час проведення фрагменту уроку, із застосуванням окремих методів навчання, добре володів фактичним матеріалом, зумів забезпечити контакт з аудиторією, враховував вікові особливості учнів, вияви мовленнєву культуру. Студент старанно підготував та провів фрагмент виховного заходу, виявляючи здібності, уміння відбирати та застосовувати оптимальні прийоми виховного впливу, створювати належну психологічну атмосферу в аудиторії, правильно будувати логіку	ДОСТАТНІЙ

	виступу, переконливо його викладати, демонструвати належний рівень сформованості емоційної культури. У процесі написання психолого-педагогічної характеристики на учня виявив діагностичні, прогностичні уміння: провів спостереження за рівнем вихованості учня та сформулював рекомендації щодо подальшої виховної роботи. Виявив старанність у розробці та оформленні сценарію виховного заходу згідно із запропонованою схемою. Під час проведення психолого-педагогічного аналізу стратегій поведінки вчителя в ситуації першої зустрічі з класом, виявив конструктивний рівень умінь оцінювати зміст виступу, зовнішню техніку лектора, майстерність усного мовлення, побудову виступу, його композиційне оформлення, визначати ораторські вміння, які допомагають підтримувати інтерес і увагу слухачів. Під час виступу перед аудиторією (класом) володів інформацією, демонстрував сформованість зовнішньої та внутрішньої техніки, культуру мовлення, вмів налагодити контакт з аудиторією.	
D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Завдання практики виконано в неповному обсязі, у ході виконання завдань допускалися помилки. Задовільний рівень свідчить про репродуктивний характер діяльності здобувача, який виявляється в тому, що практикант самостійно виконує визначену поступовість дій, проте відсутня перенесеність. У процесі спостереження, обговорення відвіданих уроків за фахом, їх дидактичного, виховного аспектів, студент виконував відповідні дії, проте з допомогою викладача; на репродуктивному рівні аналізував, оцінював дидактичний, виховний аспект уроку та викладав аналіз його змісту. За зразком провів фрагмент уроку із застосуванням окремих методів навчання. Студент за поданим зразком підготував та провів фрагмент виховного заходу. У процесі написання психолого-педагогічної характеристики на учня виявив діагностичні, прогностичні уміння: провів спостереження за рівнем вихованості учня. Під час проведення психолого-педагогічного аналізу стратегій поведінки вчителя в ситуації першої зустрічі з класом, виявив репродуктивний рівень умінь оцінювати зміст виступу, зовнішню техніку лектора, майстерність усного мовлення, побудову виступу, його композиційне оформлення, визначати ораторські вміння, які допомагають підтримувати інтерес і увагу слухачів. Під час виступу перед аудиторією (класом) з демонстрацією елементів педагогічної техніки, не в	ЗАДОВІЛЬНИЙ

	повній мірі володів інформацією. У здобувача недостатньо сформована зовнішня та внутрішня техніка, культура мовлення, вміння налагоджувати емоційний контакт з аудиторією. Студент не виходить за рамки відомих прийомів, а діє лише за зразком. Мотиви діяльності слабо виражені, нестійкі, низької інтенсивності. Такий практикант висловлює пасивне ставлення до процесу оволодіння педагогічними вміннями, виявляє труднощі в ситуаціях, які потребують рецензування, аргументації, аналізу; не може дати адекватну оцінку власним діям. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику – «задовільно».	
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Завдання виконано в неповному обсязі та з помилками. Під час виконання завдань практики були допущені неточності. Цей рівень свідчить про ознайомлювальний характер діяльності здобувача. Знання про зміст та поетапність виконуваних дій поверхові. У практичній діяльності допускає неточність виконання ряду дій і операцій, може відтворити визначену поступовість або систему дій лише за допомогою викладача. Не сформовані мотиви професійної діяльності. Студент не може самостійно контролювати та регулювати дії. Не дотримався вимог щодо оформлення документації.	НИЗЬКИЙ
Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Студент не виконав обсяг практичних робіт. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Студент не здав звітну документацію. Обов'язкове повторне проходження практики.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Студент не виконав запланованих завдань практики і виявив повну невідповідність до практичної діяльності на репродуктивному та конструктивному рівнях майбутньої професійної діяльності. Обов'язкове повторне проходження практики.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ

Методи оцінювання програмних результатів пропедевтичної практики: поточне оцінювання; практичний контроль; усне опитування; письмова робота; виконання творчих завдань; самооцінювання, взаємооцінювання, оформлення звітної документації, захист звіту на підсумковій конференції; залік.